

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)

รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	โครงการขยายห้องเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดไชยชุมพลชนะสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก (Political Science in Tipitaka)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๔
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	คณะพุทธศาสตร์ ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม กาญจนบุรี
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๓๐ เม.ย. ๒๕๖๓

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจความหมายของรัฐศาสตร์ วิเคราะห์หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกโดยศึกษาเปรียบเทียบรัฐศาสตร์แนวพุทธกับรัฐศาสตร์ทั่วไป

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายความหมายและขอบข่ายรัฐศาสตร์ทั่วไปและในทัศนะของพระพุทธศาสนาได้
2. อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกได้
3. สามารถประยุกต์หลักรัฐศาสตร์ตามทัศนะของพระพุทธศาสนามาใช้กับสังคมได้

ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม

1. มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่และรู้จักใช้อย่างมีเหตุผล
2. รู้จักคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประสานเชื่อมโยงแนวความคิด
3. สามารถนำหลักการปกครองแนวพุทธไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
2. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของรัฐศาสตร์ วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีหลักทางรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก หลักธรรมของผู้บริหารเปรียบเทียบรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์กับรัฐศาสตร์ทั่วไป

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ หรือ ส่วนงาน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่

ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมปกติสุข และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นไปพร้อมกับการศึกษารัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้

(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองวิชาชีพและสังคม

(๒) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญของปัญหา

(๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

(๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๑.๒ วิธีการสอน

- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิชารัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก

- อภิปรายกลุ่ม

- กำหนดให้นิสิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง

- บทบาทสมมติ

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา

- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม

- ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา

- ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก สามารถนำมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมปัจจุบัน

๒.๒ วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงงาน Problem base learning and Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีวิจรณ์ญาณคิดเป็นระบบ มีการวิเคราะห์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลแล้วนำเสนอผลการศึกษาศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษา - การสะท้อนแนวคิดจากความประพฤติ
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดหลักธรรมที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก - การนำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความงานวิจัย ทบความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเองและเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ / พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง (รายงานสรุปรวมยอดความรู้)
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p>

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน

- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อทำรายงาน
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- อภิปราย
- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงานโดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิงจากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย
- รายงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พระไตรปิฎกและการบูรณาการ	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๒	บทที่ ๒ ความหมายและขอบข่าย ของรัฐศาสตร์ทั่วไป	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๓	บทที่ ๒ (ต่อ) แนวคิดทางรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๔	บทที่ ๓ สังคมสงฆ์กับแนวคิดทางการปกครอง -กฎหมายหรือนัยของสงฆ์ -ลักษณะสังคมนิยม	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่าง การศึกษาจาก ปัญหา โครงการ Problem base Learning	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๕	บทที่ ๓ (ต่อ) -สังคมสงฆ์ไม่มีทรัพย์สินส่วนบุคคล -ธัมมิกสังคมนิยม	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่าง การศึกษาจาก ปัญหา โครงการงาน Problem base learning	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๖	บทที่ ๔ หลักธรรมที่มีคุณค่าต่อการ ปกครองและการปกครอง -หลักธรรมในการปกครองตนเอง -หลักธรรมในการปกครองบุคคล และหมู่คณะ	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่าง การศึกษาจาก ปัญหา โครงการงาน Problem base learning	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๗	บทที่ ๔ (ต่อ) - หลักธรรมในการปกครองประเทศ - หลักธรรมสำหรับปฏิบัติราชการ โดยเฉพาะ -หลักธรรมสำหรับบริหาร หรือ ปฏิบัติงานโดยทั่วไป	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่าง การศึกษาจาก ปัญหา โครงการงาน Problem base learning	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๕ พระพุทธศาสนากับหลัก สิทธิมนุษยชน	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๐	บทที่ ๖ สังคมกับการปกครอง	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๑	บทที่ ๗ คุณธรรมของผู้ปกครอง/ ผู้บริหาร	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาโครงการงาน	
๑๒	บทที่ ๘ รัฐศาสตร์แนวพุทธกับมโนทัศน์สมัยใหม่	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๓	บทที่ ๙ รัฐศาสตร์กับมโนทัศน์ทาง การเมืองปัจจุบัน	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจาก ปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๔	บทที่ ๑๐ หลักและวิธีการวิเคราะห์ การเมืองการปกครองตามแนวพุทธ - หลักการในการวิเคราะห์การเมือง ตามแนวพุทธ	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย จากปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๕	บทที่ 10 (ต่อ) หลักและวิธีการ วิเคราะห์การเมืองการปกครองตาม แนวพุทธ - เกณฑ์พิจารณาการเมืองตามแนว พุทธ - การสื่อสารทางการเมือง	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย จากปัญหาโครงการงาน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๕	๒๐% ๕๐%
๒	วิเคราะห์ คั่นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน การอ่านและสรุปความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก พระครูโสภณปริยัติสุธี (ศรีบรรตถ ธิธมโม), รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก. พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน 2552. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2552</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ไม่มี</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ ๆ